

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. M. Š.**, bývajúceho v P., proti žalovanej **Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 33/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2012, sp. zn. 6 Co 184/2011, takto

### r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

### O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 10. marca 2011, č. k. 18 C 33/2006–196 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata sumy 96 365,- € titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 82/2001 podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení citoval ustanovenia § 18 ods. 1, 2 zákona č. 58/1969 Zb. a § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Poukázal na zákonné predpoklady vzniku nároku na náhradu škody podľa citovaných ustanovení. Uviedol, že ak by súd pripustil, že neprerokovaním veci bez zbytočných prietáhov (podľa nálezu ÚS SR, sp. zn. III. ÚS 88/05) došlo k nesprávnemu úradnému postupu, aj v tom prípade by bolo treba žalobu zamietnuť, pretože nie je daná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom. Z výpisu z obchodného registra totiž vyplýva, že spoločnosť REPUBLIKA, a.s. bola vymazaná 25. augusta 2009 a vec pod sp. zn.

12 C 82/2001 bola právoplatne rozhodnutá 19. mája 2005 s vykonateľnosťou rozsudku 23. mája 2005. Žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup zo strany súdov, ani príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, preto sa súd nezaoberal ani výškou (uplatňovanej) škody. Upustil aj od ďalšieho navrhovaného dokazovania pre jeho nadbytočnosť (pripojením exekučného spisu) z uvedených dôvodov. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. mája 2012, sp. zn. 6 Co 184/2011 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Napadnutý rozsudok preskúmal v rozsahu odvolacích dôvodov bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Uviedol, že v spise Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12 C 82/01 je založený nález ÚS SR sp. zn. ÚS 88/05 z 12. októbra 2005, z ktorého vyplýva, že bolo porušené základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v tomto konaní. Ústavný súd konštatoval, že okresný súd síce vykonával úkony, nebolo zistené neodôvodnené obdobie nekonania, efektívnosť úkonov však nesmerovala k včasnému rozhodnutiu. V okolnostiach prípadu bolo teda konanie okresného súdu podľa ústavného súdu neefektívne (str. 14 – 15 nálezu). Odvolací súd považoval za nepochybné, že prietahy v súdnom konaní sú nesprávnym úradným postupom v zmysle § 18 zákona č. 58/1969 Zb. a § 19 zákona č. 514/2003 Z. z., ale stotožnil sa so záverom prvostupňového súdu, že chyba príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom okresného súdu (vo veci sp. zn. 12 C 82/01) a vznikom škody. Nebolo totiž preukázané, že by príčinou nemožnosti žalobcu vymôcť od spoločnosti REPUBLIKA, a. s. priznanú náhradu mzdy boli prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 82/01. Teda, ak by sa aj toto konanie (o neplatnosť výpovede a náhradu mzdy) skončilo právoplatne skôr, nebol daný žiadny podklad pre záver, že by táto spoločnosť bola schopná vyplatiť žalobcovi náhradu mzdy, resp. že by ju vymohol v exekúcii. V konaní bola preukázaná len tá skutočnosť, že rozsudok vo veci 12 C 82/01 nadobudol právoplatnosť 19. mája 2005 a vykonateľnosť 22. mája 2005 a spoločnosť bola vymazaná z obchodného registra až 25. augusta 2009 (po viac ako štyroch rokoch). Z toho vyplýva, že nebola preukázaná existencia jedného z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu a to príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom

a vznikom škody. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu tým, že vec prejednal bez nariadenia pojednávania, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Tvrdil, že došlo k vadám podľa § 237 O.s.p., konanie bolo postihnuté inou vadou, rozhodnutie vychádzalo zo skutkových zistení, ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní a spočíva na nesprávnom posúdení veci z dôvodov, ktoré v dovolaní rozviedol.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanj veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p.

Dovoláním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné.

Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa ustanovenia § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. žalobca nenamietal a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytýkaných nedostatkov, dovolací súd sa osobitne zameril na skúmanie otázky, či postupom alebo rozhodnutím odvolacieho súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu rozsudku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je takouto vadou postihnuté.

Žalobca namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania.

V prejednávanej veci podal žalobca odvolanie 13. apríla 2011, o ktorom odvolací súd rozhodol 28. mája 2012 pri zachovaní postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2012 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V ostatných prípadoch možno o dovolaní rozhodnúť aj bez pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.).

Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by boli dané dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (krajský súd nepovažoval za potrebné dokazovanie doplniť ani zopakovať, nejde o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem), odvolací súd v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. rozhodol o dovolaní žalobcu bez nariadenia pojednávania. Postupom odvolacieho súdu, plne rešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2012, sa žalobcovi neodňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ ide o vyhodnotenie vykonaného dokazovania, dovolací súd uvádza, že podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou

konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (pre úplnosť treba uviesť, že nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – pozri § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Aj nesprávnosť skutkových zistení by mohla prípadne zakladať (len) tzv. inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (nie nedostatok, ktorý by v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol považovaný za dôvod, ktorý zakladá procesnú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože ním nie je znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania). Vadu tejto povahy možno však namietat' len v procesne prípustnom dovolaní (čo nebol daný prípad).

Žalobca namietal aj inú (v dovolaní nešpecifikovanú) vadu konania a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.).

Treba pritom uviesť, že tzv. iné vady konania (t. j. procesné vady, ktoré na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladajú zmätočnosť rozhodnutia a ktorých základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní a dôsledkom nesprávne rozhodnutie súdu) sú síce relevantným dovolacím dôvodom, samé osebe však prípustnosť dovolania nezakladajú. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania (o aký prípad išlo v danej veci), nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť preskúmaniu po vecnej a právnej stránke. Dovolanie je totiž podľa Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ale len tie, o ktorých to zákon výslovne ustanovuje.

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje

zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ani procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f / O.s.p., lebo ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkom konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010). Preto dovolací súd (s ohľadom na zdôrazňovanú právnu úpravu dovolacieho konania) nemohol preskúmať rozhodnutia súdov nižších stupňov vo vzťahu k námietkam žalobcu z hľadiska správnosti ich právnych záverov.

Ustanovenie § 241 ods. 2 O.s.p. taxatívne vypočítava dovolacie dôvody, pre ktoré môže dovolateľ napadnúť dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací dôvod uvádzaný žalobcom - rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní – bol účinnosťou zákona č. 353/2003 Z. z. od 1. septembra 2003 z tohto ustanovenia vypustený. Preto na tento dovolací dôvod (použitý žalobcom) už dovolací súd nemohol prihliadať.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal. Dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov  
3 : 0

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 17. júna 2014**

**JUDr. Oľga T r n k o v á, v. r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková